

BOLALARDA MIKOZ VA ALOPESIYANI***Islamov Nurali Hikmatovich****SamDTU Teri va tanosil kasalliklari kafedrasi****Ermanov Rustam Temirovich****SamDTU Epidemiologiya kafedrasi*

Annotatsiya: bolalarda bosh terisi mikozi va alopesiya isatasini differentials tashxislash uchun dermatoskopik usulning diagnostik samaradorligining asosiy sabablarini olib berishga harakat qiladi. Ilmiy ishlarni amalga oshirish uchun muallif bosh terisida soch to'kilishi o'choqlari haqida shikoyat qilgan 78 bola o'rtaida so'rov o'tkazdi. 8 oylikdan 18 yoshgacha bo'lgan bolalarning yoshi

Kalit so'zlar : alopesiya, mikozi, bolalar.

Kirish: Mikozlar - parazit zamburug'lar keltirib chiqaradigan yuqumli kasalliklar. Patogen zamburug'lar atrof-muhitda keng tarqalgan (ular o'simliklarda, kiyimda, uy-ro'zg'or buyumlarida, tuproqda mavjud). Infektsiyani yuborishning to'g'ridan-to'g'ri yo'lli kasal odam bilan aloqa qilish orqali, bilvosita - bemorlar tomonidan ishlatiladigan turli xil narsalar va narsalar bilan aloqa qilish orqali sodir bo'ladi. Kamdan kam hollarda ko'cha yoki uy hayvonlari, ko'pincha mushuk infektsiya manbai bo'lishi mumkin. Umumiyl tilda bunday kasallik "mahrum etish" deb ataladi . Qo'ziqorin sporalari terimizga va teri osti to'qimalariga turli yo'llar bilan tushishi mumkin - ko'z yoki og'izning shilliq qavati, yuqori nafas yo'llari, turli mikrotraumlar , yaralar, yoriqlar, taglik toshmasi, yaralar orqali. Mutaxassislarning hisob-kitoblariga ko'ra, dunyo aholisining 15-30 foizi qo'ziqorin kasalliklaridan aziyat chekmoqda. Mikozning rivojlanishini qo'zg'atuvchi omillardan biri immunitet tanqisligi - tananing himoya kuchlarining pasayishi. Mikozlar terining turli qismlariga (oyoq, oyoq, qo'llar, qo'llar, bosh, torso) va uning qo'shimchalari (sochlar, tirnoqlar), tashqi jinsiy a'zolar, shilliq pardalar, o'pka, qizilo'ngachga ta'sir qilishi mumkin. Inkubatsiya davrining davomiyligi patogennenning turiga, uning virulentligiga va jarayonning lokalizatsiyasiga bog'liq. Kasallik alevlenme davrlari bilan surunkali kursga ega bo'lishi mumkin. Mahalliy qo'ziqorin infektsiyalari odatda teriga va uning qo'shimchalariga, stomatitni keltirib chiqaradigan og'iz bo'shlig'iga va / yoki kandidoz vaginitiga olib keladigan vaginaga ta'sir qiladi. Tizimli qo'ziqorin infektsiyalari teriga va ichki organlarga ta'sir qilishi mumkin.

Maqsad: bolalarda bosh terisi mikozi va alopesiya isataning differentials diagnostikasi uchun dermatoskopik usulning diagnostik samaradorligini baholash .

Materiallar va usullar: bosh terisida soch to'kilishi o'choqlari haqida shikoyat qilgan 78 nafar bola tekshirildi . 8 oylikdan 18 yoshgacha bo'lgan

bolalarning yoshi. 28 nafar bemorda (15 nafar o'g'il va 13 nafar qiz bolada) bosh terisi mikrosporiyasi, 25 nafar bolada (20 nafar o'g'il va 5 nafar qiz bolada) bosh terisi trixofitozi, 25 nafar bemorda (13 nafar qiz, 12 nafar o'g'il bola) bosh terisi mikrosporiyasi aniqlangan. 1-rasm. Bosh terisi mikozi va alopesiya isata diagnostikasi klinik ko'rinish, lyuminestsent diagnostika ma'lumotlari, laboratoriya usullari (teri tarozilarini va sochlarini KOH-testi) va madaniy usul asosida o'rnatildi. Bosh terisi ustidagi soch lezyonunun dermatoskopik tekshiruvi Heine Delta 20 dermatoskopi yordamida amalga oshirildi .

Natijalar: mikozli 49 (93%) bolalarda quyidagi dermoskopik naqshlardan biri yoki bir nechtasi kuzatildi : 30 (57%) bolalarda "vergul shaklidagi sochlар", 31 (59%) bolalarda "zigzag sochlар" topildi. ($p<0,05$). Bundan tashqari, mikrosporiyadagi sochlarning shikastlanishi 17 ta bolada (60,7%) aniqlangan, 8 (32%) bolada aniqlangan trixofitozli - "tirkash shaklidagi sochlар" bilan aniqlangan soch tolasi tuzilishidagi gorizontal oq chiziqlar bilan tavsiflangan ($p < 0,05$). Alopesiya isatali 24 (96%) bolalarda quyidagi dermoskopik naqshlardan biri yoki bir nechtasi "sariq nuqtalar" kuzatilgan: 22 bolada (88%), "qora nuqta (kadavrlangan sochlар)" 9 (36%), " undov belgisi soch" belgisi" - 12 da (48%), "kichiklashtirilgan sochlар, pigmentsiz (vellus)" - 19 da (76%). Mikozi bilan og'rigan bolalarda alopesiya isataga xos belgilar aniqlanmagan ($p<0,05$). 2-rasm.

Xulosa: bolalarda bosh terisi mikozi va alopesiya alopesi uchun xarakterli dermatoskopik naqshlar aniqlandi , bu dermatovenerologning amaliyotida invaziv bo'limgan ekspress diagnostika vositasi sifatida dermoskopik tekshiruvdan foydalanishga imkon beradi .

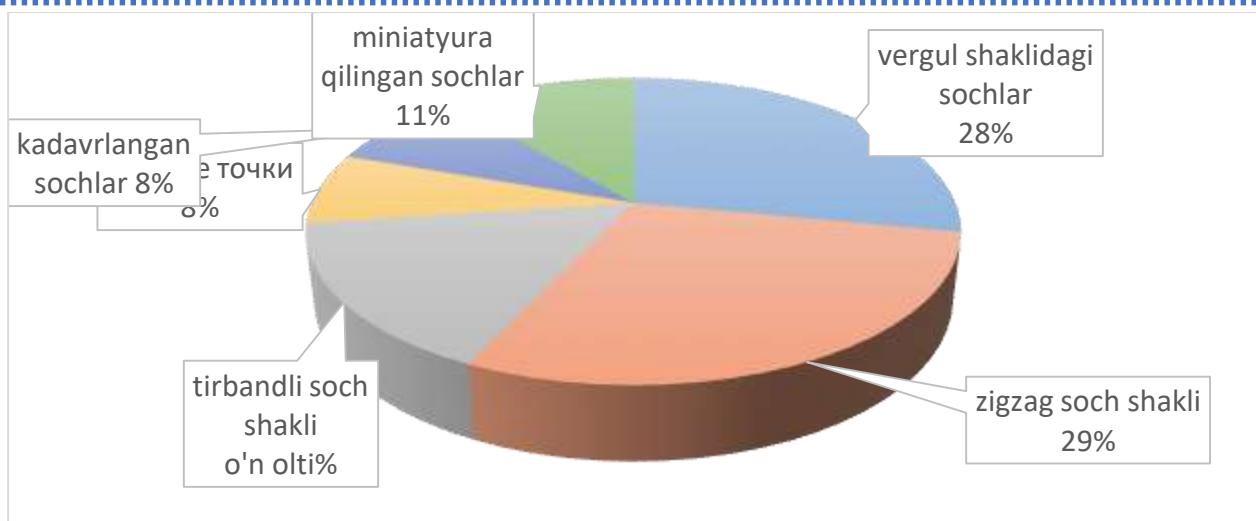
Shakl -1 Soch to'kilishining paydo bo'lishi sababli bemorlarning taqsimlanishi

alopesiya isata - 25 ta mavzuda (13 qiz, 12 o'g'il)

bosh terisi trixofitozi - 25 bolada (20 o'g'il va 5 qiz)

28 bemorda (15 o'g'il va 13 qiz) bosh terisi mikrosporiyasi aniqlangan.

Shakl -1 Ushbu patologiyada patologik soch turiga qarab bemorlarning taqsimlanishi.

Adabiyot :

1. Тошев С. Ў. Ў. ВИТИЛИГО КАСАЛЛИГИНИНГ ГЕНЕТИК АСПЕКТЛАРИ (АДАБИЁТЛАР ТАХЛИЛИ) //INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE. – 2023. – Т. 2. – №. 19. – С. 191-196.
2. Utayev A. J. et al. ATOPIK DERMATIT BESORLAR UCHUN KOMPLEKS TERAPIYA //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 285-289.
3. Utayev A. J. et al. ROSACEADA PSIXEMOTSIONAL BUZISHLAR //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 14. – С. 290-293.
4. Toshev S. U. APPLICATIONS OF ELACON FOR LICHEN PLANE //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
5. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Fungal Diseases of the Nails //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 114-118.
6. Uktamovich T. S. et al. Study of the Microelemental Composition of the Hair of Patients with Diffuse Alopecia //Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – Т. 2. – №. 1. – С. 203-206.
7. Uktamovich T. S., Fakhriddinovich F. K. Assessment of the Quality of Treatment of Patients with Damage to the Mucosus Cavity of the Mouth //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 119-122.
8. Davlyatovna K. G., Jo‘raqulovich U. A., Uktamovich T. S. HERPES INFEKTSIYASINI DAVOLASHDA ALLOMEDIN GIDROGELINING ACYCLOVIR MALHAMI BILAN KLINIK SAMARADORLIGINI TAQQOSLASH //Нововведения Современного Научного Развития в Эпоху Глобализации: Проблемы и Решения. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 34-39.
9. Hikmatovich I. N. et al. Local Treatment of Children with Atopic Dermatitis //International Journal of Innovative Analyses and Emerging Technology. – 2021. – Т. 1. – №. 5. – С. 235-237.
10. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Testicular Torsion //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 647-649.

- 11.Uktamovich T. S., Fakhridinovich F. K. Effectiveness of the Treatment of Limited Scleroderma //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 650-652.
- 12.Uktamovich T. S., Vakhobiddinovich A. D. Complex Therapy of Patients with Atopic Dermatitis //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 653-655.
- 13.Toshev S. U. THE USE OF ADVANTAN IN THE LOCAL TREATMENT OF GENITAL HERPES //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
- 14.Ахмедова М. М., Абдуллаев Д. М., Тошев С. У. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МАЗЫИКУРАЛИМУС ПРИ ЛЕЧЕНИИ КРАСНОГО ПЛОСКОГО ЛИШАЯ //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMUY JURNALI. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 191-193.
- 15.Rizaev J. A. et al. Medical and organizational measures to improve the provision of medical care in the dermatovenerology profile //International Journal of Current Research and Review. – 2020. – Т. 12. – №. 24. – С. 120-122.
- 16.Нарзикулов Р. М. и др. Новый подход в лечении витилиго //НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ. – 2019. – С. 60.
- 17.Абдуллаев Д. М., Тошев С. У., Толибов М. М. КОМПЛЕКСНЫЙ МЕТОД ЛЕЧЕНИЯ ВУЛЬГАРНЫХ УГРЕЙ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 254-256.
- 18.Тошев С. У., Сулаймонов А. Л., Тиллакобилов И. Б. ТЕРАПИЯ ВИТИЛИГО С ПРИМЕНЕНИЕМ ПОЛИОКСИДОНИЯ В СОЧЕТАНИИ С ЛЮКОДЕРМИНОМ //Высшая школа: научные исследования. – 2019. – С. 55-59.
- 19.Нарзикулов Р. и др. Принципы терапии у женщин больных гонореей ассоциированные иппп //Журнал вестник врача. – 2019. – Т. 1. – №. 1. – С. 99-102.
- 20.Аширов З. Ф., Тошев С. У., Абдуллаев Х. Д. ЛЕЧЕНИЕ ВИТИЛИГО 308-НМ ЭКСИМЕРНЫМ ЛАЗЕРОМ //Актуальные аспекты медицинской деятельности в молодежной среде. – 2021. – С. 8-11.